

Motivation for at skrive om humaniora

I mit arbejde med at skrive om forholdet mellem de to køn har jeg konstateret at uanset hvor stærk argumentation man har, uanset hvor solid videnskabelig evidens, vil den aldrig kunne overbevise nogen feminister. Det fører til nogle overvejelser om hvad der egentlig er tankegangen bag feminisme. Jo mere jeg har studeret feminisme – herunder de akademiske og politiske sider af feminismen – jo mere negativt overrasket er jeg blevet over den ekstremt ensidige fortolkning af verden, der ligger i feminismen. Påstande der er i direkte modstrid mod naturvidenskaben, får lov at bestå uantastede.

Da jeg gik i gang med at skrive om dette emne, blev det efterhånden klart, at det ikke kun er kvindeforskning og feminisme, den er gal med. Det er et generelt problem inden for de humanistiske fag, at påstande der er i direkte modstrid mod naturvidenskaben, får lov at bestå uantastede. Inden for humaniora og de sociale videnskaber har mange forskere nogle forestillinger om, at naturvidenskab er noget man skal lægge afstand til. Man accepterer ikke at naturvidenskabelige argumenter skal have lov at spille nogen rolle. Der skal være tale om to adskilte verdener, og det der er sandt i naturvidenskaben, regnes ikke for sandt i de social-humane videnskaber. Jo mere jeg har studeret dette aspekt, jo klarere er det blevet, at mange inden for de social-humane videnskaber simpelt hen anser naturvidenskab som en fjende, der skal bekæmpes. Det er som regel mennesker der abonnerer på forestillinger om at næsten alt er socialt konstrueret. Forestillingen om social konstruktion bruges som universalmiddel til at afvise naturvidenskabelig indsigt.

Jeg har ofte oplevet i diskussioner med andre – især med kvinder – at de forudsætter en bestemt tankegang. De opfatter selv verden sådan, at verden består af sociale relationer. Alt vigtigt i verden består af sociale relationer. Ting der har at gøre med den fysiske omverden – astronomi, computere, ingeniørvidenskab, råstoffer, kromosomer, molekyler osv. – er noget der blot er der, uden at man behøver at tænke nærmere over deres eksistens. Det er bare ikke interessant. I deres tankegang formes vi af sociale relationer, og intet andet. Hvis man kan ændre de sociale relationer, kan man også ændre menneskers karaktertræk. De mennesker, der tænker sådan, er tilbøjelige til at afvise al naturvidenskabelig argumentation. Det er et så karakteristisk karaktertræk, at jeg har fundet behov for at opdele mennesker i to slags – de der opfatter alt som et spørgsmål om sociale relationer, kalder jeg subjektorienterede. I modsætning til dem står personer som jeg selv, som jeg giver betegnelsen objektorienterede.

Subjektorienterede personer har en mærkelig tendens til at tro, at alle mennesker fundamentalt set er ens og tænker ens. De sige ofte ”vi føler jo alle sammen . . .” eller ”vi har jo alle sammen oplevet . . .” Når jeg siger at sådan føler jeg ikke, eller at det har jeg ikke oplevet, så har de svært ved at tro på mig. Så må der være noget forkert eller ufuldstændigt ved mig, og så skal jeg bare bearbejdes med nogle flere sociale relationer, indtil jeg kommer til at føle og opleve på samme måde som dem selv.

Dette med at vi alle tænker og føler ens, og ”alle sammen har oplevet . . .”, er ofte kernen i argumentationen i humanistisk videnskab. Når man går argumentationen efter, er der ofte intet andet væsentligt argument. Der er ingen evidens. Det vil sige at de social-humane videnskaber bygger på et uholdbart, løst grundlag, og at der i disse videnskaber ikke er

nogen holdbare sandheder. Sandheder udskiftes generation for generation og er nærmest udtryk for en slags modebølger.

Disse holdninger har i mange år provokeret og forarget mig. I de humanistiske fag kommer forskere med alle mulige løst funderede påstande, ja, der er endda en tendens til at jo mere fantastiske og urimelige og umulige påstandene er, jo mere populære bliver de, der fremsætter dem.

Jeg har nu studeret hvad feminister og kønsforskere bygger deres urimelige påstande på, og jeg konstaterer at de bygger som regel på socialkonstruktionisme, og når jeg studerer andre påstande, som ligeledes bygger på socialkonstruktionisme, konstaterer jeg, at de er lige så løst funderede. Det går mere og mere op for mig, at store dele af de humanistiske fag er en gang varm luft, påstande uden nogen solid forankring i nogen evidens.

For at kunne skrive om humaniora, må jeg sætte mig ind i emnet. Så jeg har forsøgt at finde nogle af de mest basale tekster, de tekster som alle henviser til når de skal begrunde deres socialkonstruktionistiske holdning. Spørgsmålet er: Hvordan kan de komme med påstande som i mine øjne forekommer at være langt ude på overdrevet? Hvad evidens har de? Så jeg har læst et antal centrale værker ud fra en bestemt anskuelsesmåde, nemlig: hvor er evidensen for påstandene? Jeg forlanger ikke beviser, men bare en form for troværdig evidens. Hvis man anlægger sådan en bestemt vinkel på tingene, kan man godt komme igennem store mængder tekst, også knudret skrevet tekst, hvis blot man hele tiden koncentrerer sig om at finde de tekstplassager, hvor evidensen er. Men jeg har ikke fundet nogen evidens. Der er ingen. Når man når ind til kernen, så er der ingenting. Det er hult. Det er Kejserens nye Klæder – kejseren har ikke noget på. I den situation er der brug for den lille dreng, der uden tanker for sit eget renommé tør sige sandheden. Den dreng vil jeg gerne være. Og det forarger mig, at nogen kan få penge for at producere forskning, hvis resultat er løse påstande uden evidens. Det er i bedste fald spild af penge, og i værste fald direkte skadeligt.

Hvad der forarger mig endnu mere, er at inden for de sociale og humane fag er der en udbredt holdning om at naturvidenskab er roden til en masse ondt i samfundet. Mange humanister ønsker af al magt at undergrave, nedbryde og måske endda afskaffe naturvidenskab. Der er udviklede særlige redskaber til denne nedbrydningsproces; ”dekonstruktion” er et af dem, og her antydes det allerede i navnet, at der er tale om at nedbryde noget. Til gengæld mener man så at de sociale og humane videnskaber er en bestræbelse på at fremme alt det gode i samfundet. Så der ligger en dagsorden om at naturvidenskab er ondt, og humaniora er godt, på samme måde som mange feminister mener at mænd generelt er onde og kvinder er gode.

Der findes enorme mængder af litteratur, skrevet af humanister, om hvor meget ondskab der findes i naturvidenskab. Man ser virkelig naturvidenskab som en fjende, der skal nedkæmpes. Det er ikke gået op for naturvidenskabsmændene. De arbejder støt og roligt på at skaffe viden og fremgang i samfundet, til gavn for alle og uheldigvis også af og til med skadelige bivirkninger. Men uden naturvidenskaben ville verden være et meget mere fattigt sted med langt mere ondskab end nu – med sult og sygdomme og elendighed – problemer som de human-sociale videnskaber aldrig har kunnet gøre noget effektivt ved. Når så de temmelig overflødige human-sociale videnskaber ligefrem skælder ud og skælder ud på

naturvidenskaben for at være ond, så er det på tide at nogen kommer med gensvar og returnerer bolden. Det er det, jeg gør.

Jeg skal huske at tilføje, at det ovenstående handler om de personer som støtter sig på socialkonstruktionismen. Det handler ikke om de mange andre personer, som udfører solid og lødig forskning inden for humaniora. Dem findes der en del af, og jeg har stor beundring for visse af dem. Men desværre er socialkonstruktionismen stadigvæk i dag den fremherskende retning inden for de humane og sociale fag; det er den i en sådan grad, at andre forskere åbenbart ikke tør komme med kritik og indvendinger, af angst for at blive frosset ud af det kollegiale selskab. Derfor er der grund til at andre udenforstående personer retter en hård generel kritik mod disse fag, når nu intern kritik synes at have alt for trange vilkår.